

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Q. 3. An utrique sponso, vel cuinam à sponsalibus resilire liceat, quando
post ea contracta uterque fornicationem commisit?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

Coninck. l. c. n. 5. Gutier. c. 33. de matrim. König. hic n. 78. Pirh. n. 64. Schmalzgr. n. 192. & alii. Rationem dant; quia sponsa, seu pars, cum qua contraxit, per divitias sponsi non est deterior facta: ergo non debet suo jure privari per divitias alteri parti supervenientes, quæ non præstant sufficiens resiliendi fundamentum; non enim per hoc potest dici deceptus sponsus in sponsæ conditione, cum ex hujus parte nihil immutetur, nec per errorem in eam consensisse, nam si quis error est, circa propriam sponsi conditionem est, circa, quam consensus non fertur; non verò circa conditionem sponsæ. Nec obstat, quòd executio sponsalium illi durior fiat, quia non fit durior per se, sed ex eo, quòd impediatur ab aliis nuptiis ditionibus contrahendis, quòd ad resiliendum à jam contractis sponsalibus non sufficit, aliàs quoties offerentur sponsalia ditiora, minùs ditia possent solvi, ut notat Palao l. c. quòd utique dicendum non est. Unde patet responsio ad argumentum sententiæ oppositæ.

417 Ad 3. Q. An utròque sponso fornicante liceat utrique, vel cuienam à sponsalibus resiliere? Respondet Baludan. 4. d. 27. p. 1. a. 3. n. 17. neutri licere in eo casu à sponsalibus resiliere; quia si uterque post sponsalia fornicetur compensatur delictum delictò, eò quòd in causa matrimonii uterque sit æqualis, &

mutua fornicatio compensetur, & quamvis fornicatio fœminæ gravior sit, ac fœdior, non tamen permittitur divortium viro fornicanti, sed si uterque committat adulterium, neuter agere potest ad divortium. C. intelleximus, 6. Adulter: ergo etiam neuter sponsorum resiliere à sponsalibus poterit, casu, quo uterque fornicationem commisit.

Alii cum Sanch. D. 55. num. 9. Henriq. l. 11. de matrim. c. 14. n. 6. Coninck. D. 23. dub. 7. concl. 6. Gutier. c. 31. n. 4. Laym. l. 5. tit. 10. p. 1. c. 2. n. 12. & aliis docent in eo casu non compensari delicta, sed solum sponsum posse repudiare sponsam fornicariam, & à sponsalibus resiliere; quia ubi delicta sunt imparia, non admittitur compensatio: in posito autem casu delicta sunt imparia, quia longè fœdior est fornicatio sponsæ, quàm sponsi, longèque vilior, & sponso detestabilior, argum. leg. etsi crimine, Cod. ad leg. Jul. de adulter. leg. palam ff. de ritu nuptiar. Ergo non admittitur compensatio; siquidem iniquè fieret compensatio, ubi detrimentum ex altera parte est longè gravius, uti est detrimentum viri ob fornicationem sponsæ, utpote quæ multò turpior est in fœmina, ut dictum est, & pluribus probat Tiraquel. l. 1. connub. n. 45. ob quam causam patri concubinario, seu luxuriosè viventi permittitur filiam luxuriosè viventem ex-

hæredare, non tamen id matriluxuriosè viventi concessum est, C. *Raynutius*, pr. n. 15. de *testam.* & notat *Molina tr. 2. de J. & J. D.* 176. Unde

Ad argumentum primæ sententiæ respondent, illud non benè deduci à matrimonio ad sponsalia; quia obligatio matrimonii quoad thorum, & cohabitationem longè difficiliùs solvitur, quàm obligatio sponsalium; hæc enim ob quamlibet notabilem mutationem, aliisque modis dissolvi possunt; matrimonium verò ex causis tantùm gravissimis.

418 Sententia hæc secunda licèt valdè probabilis sit, magis tamen aridet, & in praxi tenenda videtur tertia sententia *Palai tr. 28. D. 1. p. 25. n. 10.* docentis, hoc casu non solum sponsum fornicantem resiliire posse ob sponsæ fornicationem, sed ipsam quoque sponsam ob fornicationem sponsi posse sponsalibus renuntiare, quem sequuntur *P. Wiestn.* hîc n. 106. & *P. Schmalzgr.* n. 167. Ratio est 1. quia esto fornicatio sponsæ fœdior sit, & sponso detestabilior, sponsus tamen sua fornicatione fidem datam violat, præstatque sponsæ sufficientem causam diffidendi de observatione fidei conjugalis in posterum servandæ, quæ causa potissima est, quòd sponsis liceat à sponsalibus resiliire casu, quo unus tantùm fornicatur. 2. Quia ponamus sponsum

priùs fornicatum esse; posita hac fornicatione sponsa potest statim velle à sponsalibus resiliire, quia jus resiliendi absolutum jam ei quæsitum est; hac ergo voluntate posita ob fornicationem ipsius postmodum supervenientem nequit ampliùs obligari ad sponsalia, utpote quæ jam soluta sunt, & extincta obligatio standi promissis per jus jam quæsitum, quod per fornicationem sponsæ subsequentem non tollitur, nec extincta obligatio standi sponsalibus reviviscit. Idem vicissim dic, si sponsæ fornicatio præcessit, & sponsus ab obligatione sponsalium jam recessit.

3. Quia quando uterque sponsus in executione sponsalium culpabilis est, utriusque sponso permissum est resiliire, nec unius delictum alterius delicto compensatur, ut habet communis sententia cum *Sanch. D. 53. n. 6.* Ergo etiam non compensantur delicta in causa fornicationis, sed uterque sponsus à sponsalibus resiliire potest, quando uterque fornicatus est. Unde

Ad argumentum pro secunda sententia in contrarium adductum R. illud nimium probare; probaret enim quòd neque in casu adulterii detur compensatio, quando uterque adulterium commisit, cum adulterium uxoris longè turpius sit, quàm adulterium mariti; quemadmodum ergo in adulterio non consideratur major fœditas, sed fides viola-

violata, ita & in sponsalibus spectari debet ratio præcipua, scilicet fides violata, ob quam licentia refiliendi concessa est. In citr. C. Raynutius attenditur major turpitudò delicti, ut expressè ibi insinua-

tur; in sponsalibus verò ad refiliendum spectatur suspecta fides, quæ meritò suspecta manet, etsi uterque fornicatus sit.

CASUS LXXIV.

De matrimonio sub conditione servandæ castitatis contracto ab habente votum simplex castitatis perpetua.

PATRONILLA Virgo ab Anselmo viduo interrogata, an non vellet sibi nubere? Respondet, se non posse. Anselmus suspicatus, quod res erat, subjungit, nonne voto castitatis obstricta es? affirmat illa, tunc Anselmus, si hoc est, inquit, ne sis de hoc sollicita, ego à te nunquam debitum petam, vivemus in perpetua continentia, poterisque etiam in matrimonio illæsam servare castitatem; quo audito Patronilla sub ea conditione consentit, & condicit in matrimonium, quod paulò post coram Parocho contrahunt in facie Ecclesiæ. Patronilla postea scrupulis agitata quæsit ex Confessario.

QUÆR. I. Quid ipse de valore talis matrimonii sentiret?

QUÆR. IV. An liceat sibi marito cohabitare, anue in lecto separato cubare debeat?

QUÆR. III. An valeat matrimonium contractum sub conditione, ut conjux nunquam debitum exigat?

419 **A**D I. Q. valere tale matrimonium, respondent Palud in 4. dist. 30. q. 2. 4. 1. Pont. l. 3. c. 11. n. 5. Rebell. l. 2. de oblig. just. q. 10. sect. 2. Abulens. in c. 30. n. q. 32. Bosco de matr. D. 11. S. 8. concl. 9.